

VAN DEN HAAG NAAR RENKUM

Wat betekent Rutte IV voor gemeenten?

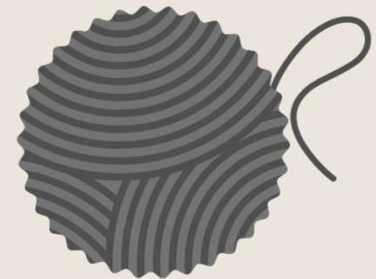
Doel, agenda en verantwoording

Doel van de bijeenkomst is raads- en commissieleden te informeren over de voornemens van de nieuwe regering met betrekking tot taken die ook de gemeente raken.

Hierbij ligt de focus op het sociaal domein, wonen en financiën.

- Welk woord weg
- Overzicht per onderwerp
- Overall financieel beeld en interbestuurlijke verhoudingen

Presentatie is opgebouwd uit informatie van de VNG en Divosa

Welk woord weg

- Jeugdzorg
- WMO-abonnementstarief
- Klimaat en energie
- Herverdeling gemeentefonds

Welk woord weg

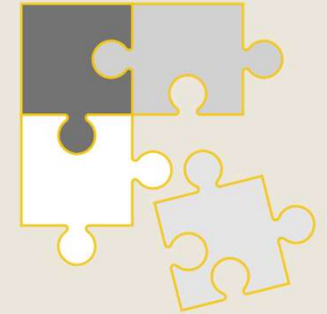
- Gemeenten krijgen er veel geld bij;
- Het wordt moeilijker voor gemeenten om meerjarig sluitende begrotingen te maken;
- De Rijksoverheid gaat meer gelden oormerken;
- De opschalingskorting wordt eindelijk afgeschaft.

Welk woord weg

- Gemeentelijke ombudsman
- Versterken burgerparticipatie en burgerinitiatieven
- Versterken pers op lokaal niveau
- Uitvoeringstoets “menselijke maat”

Arbeidsmarkt, werk en participatie

Keuze

- 500 miljoen per jaar voor hervormen van de arbeidsmarkt, re-integratie en armoede & schulden
- Bijverdiengrenzen in de Participatiewet worden verruimd
- Meer inzet op beschut werk
- Meer mogelijkheden om laaggeletterdheid aan te pakken

Kanttekening

- Divosa en VNG geven aan dat tenminste 1,5 miljard nodig is om Participatiewet beter te laten werken
- Geen extra geld voor laaggeletterdheid (nog)
- Beschut werk is nog niet uitgewerkt (hoeveel plekken, terugkeer SW-bedrijven?);
- Onduidelijkheid over tijdsad aanpassingen Participatiewet

Armoedebestrijding en schulden

Keuze

- Lastenverlichting van 3 miljard euro, mn voor lage – middeninkomsten, werkenden en gezinnen.
- Wettelijk minimumloon stapsgewijs omhoog
- Brede armoede en schuldenaanpak
- Stapeling van schulden wordt aan banden gelegd
- Aantal kinderen in armoede halveren in 2026

Kanttekening

- Marktpartijen worden niet medeverantwoordelijk gemaakt voor armoede – en schuldenaanpak

WMO

Keuze

- Abonnementstarief gaat op de schop: er komt een 'eerlijkere eigen bijdrage' met landelijke normen en met het oog voor betaalbaarheid van lage – en middeninkomens.

Kanttekening

- Nog niet vertaald in financiële gevolgen, waardoor de plannen vaag blijven.

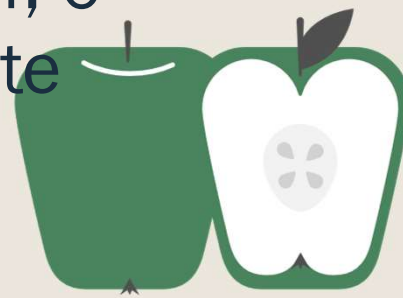
Positieve gezondheid

Keuze

- Gezonder leven stimuleren door het invoeren van een belasting op suiker, 0 btw op fruit/groente

Kanttekening

- Wendbaarheid belastingsysteem

Jeugdzorg

Keuze

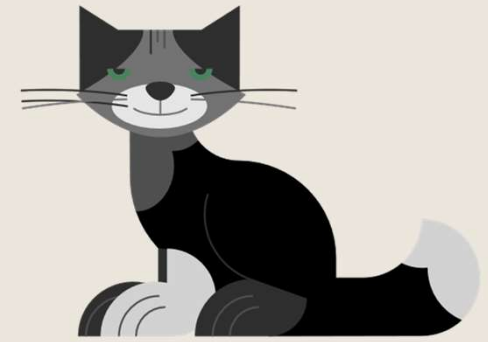
- Jeugdzorg krijgt extra geld. De extra middelen bedragen 1,4 miljard euro maar lopen terug naar 300 miljoen per 2027. Door die keuze moet 500 miljoen extra worden bezuinigd dan was afgesproken na arbitrage.

Kanttekening

- Hervormingsagenda proces ligt stil, nieuwe onderhandelingen: helpt ook niet in betere plannen en betere zorg voor minder geld.

Kinderopvang

Keuze

- Kinderopvangtoeslag wordt herzien. Toeslag gaat voortaan rechtstreeks naar opvang. Vergoeding bouwt op naar 95% van de kosten voor werkende ouders.

Kanttekening

- Vergoeding alleen voor werkende ouders, terwijl wens VNG/Divosa/Onderwijs/Kinderopvang was voor alle ouders in het kader van kansengelijkheid.

Onderwijs & kansengelijkheid

Keuze

- Nieuwe kabinet investeert structureel 1 miljard per jaar in het versterken van de onderwijskwaliteit;
- 1 miljard om kansenongelijkheid te bestrijden
- (G)OAB versterkt en meer brede brugklassen
- 800 miljoen in leraren

Kanttekening

- Arbeidsmarkt probleem niet opgelost met meer geld alleen;
- 1 miljard is 'maar' 3% erbij
- Kansengelijkheid is niet alleen onderwijs

Veiligheid en wonen

Keuze

- Meer (jeugd)wijkagenten + brede overstijgende wijkaanpak. Norm = 1 wijkagent per 5000 inwoners.
- Politie en GGZ gaan intensiever samenwerken rondom personen met verward gedrag

Kanttekening

- Vooral focus op grootstedelijke problematiek.

netto-uitgaven, in mln.	2022	2023	2024	2025	2026	Struc	Jaar
Gemeentefonds en Provinciefonds	39.597	40.508	41.959	42.758	41.568		
w.v. Basispad	38.547	37.309	37.978	38.994	40.201		
w.v. Coalitieakkoord	1.050	3.199	3.981	3.764	1.367		
b. Invulling accres (GF, PF en BCF)	723	1.070	1.931	2.191	1.000	1.000	2026
b. Jeugd conform advies CvW met aanvullende maatregelen		1.454	1.265	758	367	300	2027
b. Schrappen oploop opschalingskorting	10	420	570	715	0	0	2026
b. Overige dossiers medeoverheden	317	255	215	100	0	0	2026

Overall financieel beeld voor gemeenten

Interbestuurlijke verhoudingen

- Aanwijzigingsbesluit wordt mogelijk gemaakt
- Meer SPUK
- Ruimer belastinggebied
- Geen uitspraak over gewenste omvang gemeente (opschalingskorting)
- Regiodeals worden belangrijker